

บทที่ 3 ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่อง เศรษฐกิจสร้างสรรค์: การเสนอแนะแนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในโรงแรมขนาดเล็กในต่างจังหวัดเพื่อส่งเสริมศักยภาพการท่องเที่ยวไทย เป็นการวิจัยทั้งเชิงปริมาณ (Quantitative research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ใช้กระบวนการวิจัยเป็นเครื่องมือในการยืนยันข้อค้นพบที่ได้เพื่อใช้เป็นแนวทางในการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในโรงแรมขนาดเล็กในต่างจังหวัด แบ่งการดำเนินงานออกเป็น 3 ขั้นตอนหลักๆ ขั้นตอนแรกเป็นส่วนการศึกษาหลักของการวิจัย (Main study) ที่มุ่งเน้นศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการจัดรูปแบบและการให้บริการสำหรับโรงแรมขนาดเล็กตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 และข้อที่ 2 ด้วยคำถามการวิจัย 5 ข้อ ประกอบด้วย

ข้อที่ 1 ผู้รับบริการมีความพึงพอใจต่อปัจจัยส่วนประสบการณ์ตลาดของโรงแรมขนาดเล็กในต่างจังหวัดอย่างไร

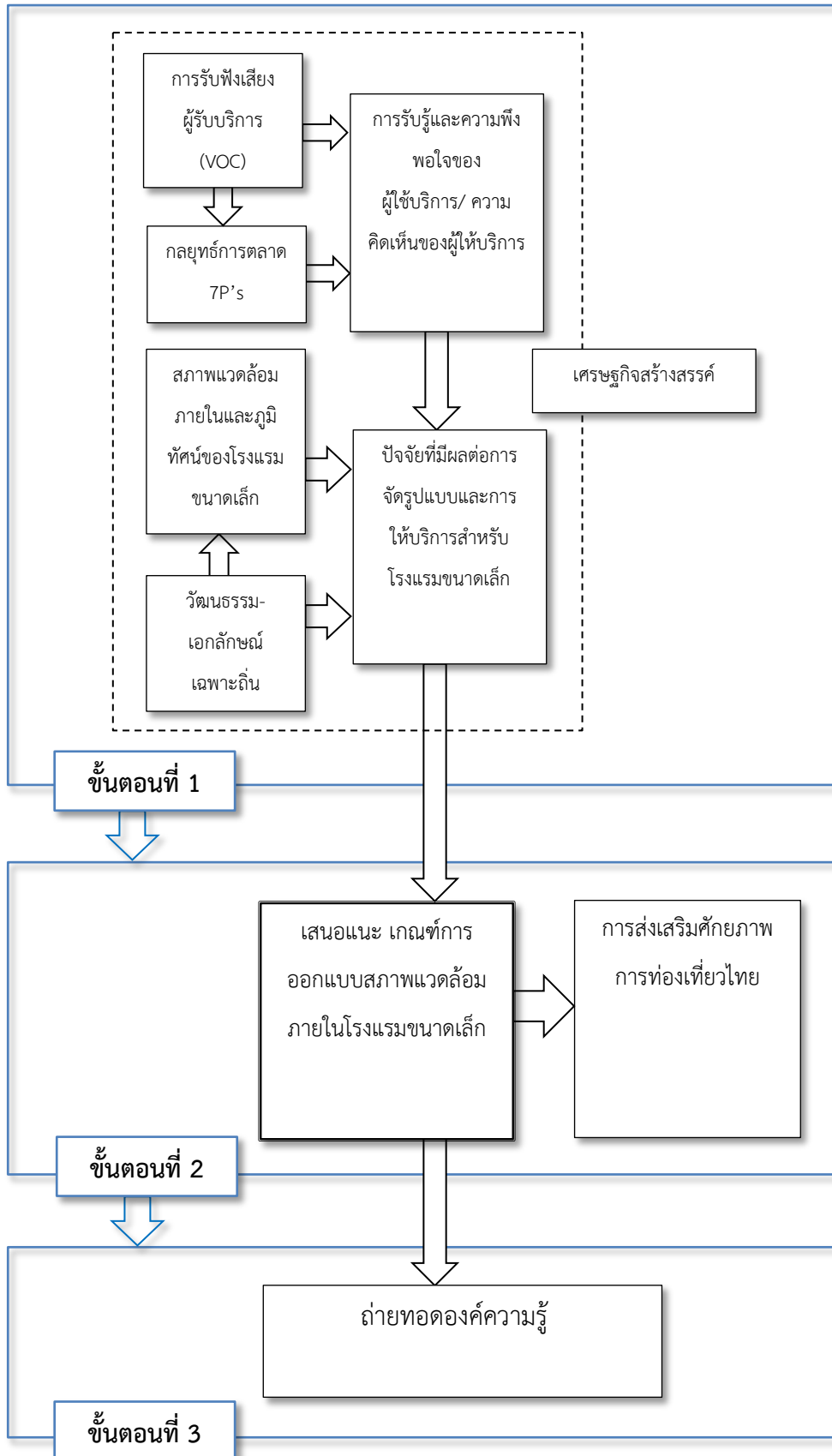
ข้อที่ 2 ปัจจัยกลยุทธ์การตลาดใดบ้างที่ผู้ประกอบการโรงแรมขนาดเล็กในต่างจังหวัดต้องพิจารณาเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการออกแบบโรงแรมขนาดเล็ก

ข้อที่ 3 สภาพแวดล้อมภายในของโรงแรมขนาดเล็กในต่างจังหวัดของแต่ละภูมิภาคเป็นอย่างไร

ข้อที่ 4 การออกแบบสภาพแวดล้อมภายในและภูมิทัศน์ของโรงแรมขนาดเล็กในต่างจังหวัดผู้ออกแบบต้องพิจารณาอะไรบ้างที่เป็นแนวความคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และสอดคล้องกับบริบท ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นนั้นๆ

ข้อที่ 5 การนำบริบท ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นมาใช้สำหรับการออกแบบโรงแรมขนาดเล็กในต่างจังหวัดสามารถทำได้อย่างไร

เพื่อสรุปสู่ขั้นตอนการเสนอแนะ เกณฑ์การออกแบบสภาพแวดล้อมภายในโรงแรมขนาดเล็ก และตัวอย่างผลงานการออกแบบ ที่อยู่บนพื้นฐานของแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์กับการส่งเสริมศักยภาพการท่องเที่ยวไทย และขั้นตอนสุดท้ายคือ การถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ชุมชน ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ดังแสดงขั้นตอนการดำเนินงานในภาพที่ 3.1 ซึ่งสอดคล้องกับกรอบการวิจัยในบทที่ 2 ภาพที่ 2.1

ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 ขั้นตอนที่ 1 ส่วนการศึกษาหลักของการวิจัย (รายงานผลในบทที่ 4)

การดำเนินการวิจัยในส่วนแรกนี้เป็นการดำเนินงานเพื่อมุ่งหาคำตอบหลักของการวิจัย ด้วยคำถามการวิจัย 5 ข้อ ดังกล่าวข้างต้น เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 และข้อที่ 2 โดยมีรายละเอียดของการดำเนินงานตามประเด็นที่เกี่ยวข้องกับระเบียบวิธีดำเนินการวิจัย อธิบายแยกตามคำถามการวิจัยทีละคำถาม ดังต่อไปนี้

3.1.1 คำถามการวิจัยข้อที่ 1 ผู้รับบริการมีความพึงพอใจต่อปัจจัยส่วนประสมการตลาดของ โรงแรมขนาดเล็กในต่างจังหวัดอย่างไร

ใช้แนวทางการวิจัยทั้งเชิงปริมาณ (quantitative approach) และเชิงคุณภาพ (qualitative approach) ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ด้วยแบบสอบถาม จากนักท่องเที่ยวที่ต้องการใช้บริการโรงแรมขนาดเล็ก มีรายละเอียดดังนี้

3.1.1.1 ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรของการวิจัยเชิงปริมาณ: หน่วยวิเคราะห์ของการวิจัยครั้งนี้ เป็น นักท่องเที่ยวที่กำลังตัดสินใจจะไปเข้าพักในโรงแรมขนาดเล็ก ซึ่งอาจจะเป็นผู้ที่ไปหรือไม่เคยไปมาก่อนก็ได้ หรือเป็นผู้ที่ใช้บริการของโรงแรมขนาดเล็กมาแล้ว โดยมีกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวน 400 ราย ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (multi-stage sampling) ซึ่งเป็นการสุ่มตัวอย่างตามโอกาสทางสถิติ เพื่อให้เป็นตัวแทนของประชากรเป้าหมาย ทำการสุ่มตัวอย่างในระดับประเทศ ในระดับภูมิภาค และ ในระดับจังหวัด โดยจะพิจารณาจากประเภทของโรงแรมขนาดเล็กด้วย การเลือกโรงแรมขนาดเล็กที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีคุณลักษณะดังนี้

1. ภูมิภาคละ 2 จังหวัด โรงแรมอยู่ในเขตอำเภอเมือง หรือ เดินทางสะดวก
2. เป็นจังหวัดที่มีสนามบิน
3. เป็นจังหวัดท่องเที่ยว (ข้อมูลจาก ททท. 2554)
4. ขนาดของโรงแรม มีจำนวนห้องพักไม่เกิน 79 ห้อง
5. พื้นที่ไม่เกิน 4,000 ตารางเมตร
6. ยินดีให้ข้อมูล

สำหรับต่างประเทศ ผู้วิจัยเลือกเมืองซีเรโตโก ประเทศญี่ปุ่น ซึ่งอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติซีเรโตโก เนื่องจากเป็นโรงแรมที่ได้รับรางวัล hotel award, green hotel และ world heritage

จากการทบทวนวรรณกรรมและข้อกำหนดการพิจารณาเลือกโรงแรมข้างต้น สามารถสรุปเป็นตารางโรงแรมที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้ ได้ดังนี้

ตารางที่ 3.1 แสดงรายชื่อโรงแรมที่ได้จากการสุ่มตัวอย่าง และมีคุณลักษณะตามที่กำหนดไว้

ภูมิภาค	จังหวัดท่องเที่ยว	ชื่อโรงแรม
เหนือ	เชียงใหม่ เชียงราย	The Pacific Cool Chic Hotel Bann Lanna Hotel
ตะวันออกเฉียงเหนือ	ขอนแก่น อุบลราชธานี	Glacier โรงแรมราชธานี
ใต้	กระบี่ ภูเก็ต	อ่าวนาง ภูเก็ตรา รีสอร์ท The Sea CONO
ตะวันออก	ชลบุรี (พัทยา) ระยอง	Villa Wanida Garden Resort Baansiri On-Sea Resort Rayong
กลาง	กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ (หัวหิน)	U Inchantree Kanchanaburi Smile Hua-Hin Resort
ต่างประเทศ	ฮอกไกโด ประเทศญี่ปุ่น	ซัปโปโร ฮอกไกโด ประเทศญี่ปุ่น

หมายเหตุ หนังสือขอความอนุเคราะห์เข้าถึงข้อมูลโครงการ ดังแสดงในภาคผนวก ก

ประชากรของการวิจัยเชิงคุณภาพ: ประชากรในการวิจัย ได้แก่ นักท่องเที่ยว ผู้ที่เข้าไปใช้บริการในโรงแรมขนาดเล็ก โดยเลือกจากโรงแรมที่เป็นพื้นที่ศึกษาที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างโรงแรมจากการวิจัยเชิงปริมาณข้างต้น จำนวน 11 คน

3.1.1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณด้วยแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบเลือกเติมข้อมูลลงในช่องว่างที่กำหนดให้ จำนวน 15 ข้อ และส่วนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้บริการโรงแรมขนาดเล็กในต่างจังหวัด เป็นแบบเลือกเติมข้อมูลลงในช่องว่างที่กำหนดให้ จำนวน 22 ข้อ เพื่อให้ทราบข้อมูลลักษณะกลุ่มตัวอย่างและความต้องการพื้นฐานจากการใช้บริการโรงแรมขนาดเล็กในต่างจังหวัด ดังเอกสารในภาคผนวก ข. แบบสอบถามเศรษฐกิจสร้างสรรค์: การเสนอแนะแนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในโรงแรมขนาดเล็กในต่างจังหวัดเพื่อส่งเสริมศักยภาพการท่องเที่ยวไทย (สำหรับประชาชนทั่วไป)

สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ เป็นการสัมภาษณ์ด้วยแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบเลือกเติมข้อมูลลงในช่องว่างที่กำหนดให้ จำนวน 15 ข้อ และส่วนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้

บริการโรงแรมขนาดเล็กในต่างจังหวัด เป็นแบบเลือกเติมข้อมูลลงในช่องว่างที่กำหนดให้ จำนวน 22 ข้อ เพื่อให้ทราบข้อมูลลักษณะกลุ่มตัวอย่างและความต้องการพื้นฐานจากการใช้บริการโรงแรมขนาดเล็กในต่างจังหวัด ส่วนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับส่วนประสมการตลาด ข้อคำถามในประเด็นต้องการความคิดเห็นของผู้ใช้บริการโดยให้แสดงความรู้สึกที่มีต่อส่วนผสมการตลาดทั้ง 7 ด้านของตลาดบริการ โดยแบ่งระดับเป็น 5 ระดับ คือ

- 5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง
- 4 หมายถึง เห็นด้วย
- 3 หมายถึง ไม่แน่ใจ
- 2 หมายถึง ไม่เห็นด้วย
- 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตั้งเอกสารในภาคผนวก ค. แบบสอบถามสำหรับผู้ให้บริการ

การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา หลังจากได้นิยามปฏิบัติการและกระบวนความของตัวแปรทั้งหมดแล้ว ผู้วิจัยได้นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการตลาดอุดมศึกษาการหาความเที่ยงตรง (Validity) นำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) หลังจากนั้นนำมาหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยใช้สูตร

$$IOC = \sum R / N$$

เมื่อ IOC หมายถึง ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item congruency)

R หมายถึง ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยที่ ค่า +1 หมายความว่า ข้อคำถามสามารถนำไปวัดได้อย่างแน่นอน ค่า 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าจะวัดได้ และค่า -1 หมายความว่า ข้อคำถามไม่สามารถนำไปวัดได้อย่างแน่นอน

N หมายถึง จำนวนทรงคุณวุฒิ

โดยเลือกข้อที่มีค่า IOC มากกว่า 0.5 ส่วนข้อใดมีค่าน้อยกว่า 0.5 ผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนั้น ข้อคำถามทุกข้อจึงผ่านความเห็นชอบจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่านที่ได้ตรวจสอบและเห็นว่ามี ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ครอบคลุมในแต่ละด้าน และครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยแล้ว

การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษาจำนวน 30 ชุด หลังจากนั้นนำมาหาความเชื่อมั่นโดยการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) ด้วยวิธีการของ Cronbach ทั้งนี้ทำการวิเคราะห์แบบสอบถามด้วยโปรแกรม Statistical package for the social science (SPSS) for Windows หากพบว่าค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) ที่ได้จากข้อคำถามในภาพรวมทั้งฉบับและแยกในรายด้านมีค่ามากกว่า 0.7 จึงถือว่ามากกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำของระดับความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้

3.1.1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยดำเนินการนำแบบสอบถามไปสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อความต้องการพื้นฐานจากการใช้บริการโรงแรมขนาดเล็กในต่างจังหวัด โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญในการเก็บข้อมูลกับประชาชนทั่วไป และได้มีการตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถามก่อนที่จะนำมาประมวลผล หากมีฉบับใดไม่สมบูรณ์จะคัดออกและทำการเก็บเพิ่มให้ครบตามจำนวน และนำแบบสอบถามอีกฉบับไปใช้กับการสัมภาษณ์ผู้ใช้บริการโรงแรมขนาดเล็กจากโรงแรมในพื้นที่ที่ศึกษา

3.1.1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณนั้น นำข้อมูลที่ได้จากการสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และค่าร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้บริการโรงแรมขนาดเล็กในต่างจังหวัด (รายงานผลในบทที่ 4 ข้อ 4.1)

สำหรับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ใช้บริการโรงแรมขนาดเล็กในต่างจังหวัดได้นำมาสรุปวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ตามประเด็นที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้บริการโรงแรมขนาดเล็กในต่างจังหวัด และความคิดเห็นที่มีต่อส่วนผสมการตลาดทั้ง 7 ด้านของตลาดบริการโรงแรมขนาดเล็กที่ได้เข้าใช้บริการ (รายงานผลในบทที่ 4 ข้อ 4.1)

3.1.2 คำถามการวิจัยข้อที่ 2 ปัจจัยกลยุทธ์การตลาดใดบ้างที่ผู้ประกอบการโรงแรมขนาดเล็กในต่างจังหวัดต้องพิจารณาเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการออกแบบโรงแรมขนาดเล็ก

ใช้แนวทางการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative approach) ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสัมภาษณ์เจาะลึก (in-depth interview) ที่เน้นประเด็นเรื่อง ปัจจัยของแนวเศรษฐกิจสร้างสรรค์ตามแนวคิดกลยุทธ์การตลาด ส่วนผสมการตลาดบริการ ที่มีผลต่อการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในโรงแรมขนาดเล็ก โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกจาก ผู้บริหารโรงแรมขนาดเล็ก และ/หรือเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบพื้นที่ในโรงแรมขนาดเล็กนั้นๆ การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) มีรายละเอียดดังนี้

3.1.2.1 ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารหรือผู้รับผิดชอบโรงแรมขนาดเล็กในต่างจังหวัด โดยเลือกจากโรงแรมที่เป็นพื้นที่ศึกษาที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างโรงแรมจากการวิจัยเชิงปริมาณข้างต้น จำนวน 8 คน

3.1.1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้มีทิศทางและได้ข้อมูลครบถ้วนในการสัมภาษณ์เจาะลึกผู้บริหารโรงแรมเกี่ยวกับปัจจัยกลยุทธ์การตลาดใดบ้างที่ผู้ประกอบการโรงแรมขนาดเล็กในต่างจังหวัดต้องพิจารณาเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการออกแบบโรงแรมขนาดเล็กนั้น ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงร่าง ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์ และส่วนของข้อมูลเกี่ยวกับโรงแรม ดังแสดงในภาคผนวก ง. พร้อมทั้งขออนุญาตบันทึกเสียงการสนทนาเพื่อมิให้ขาดตกบกพร่องข้อมูลที่สำคัญใดๆ

3.1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวางแผนการเข้าชมสถานที่ และสัมภาษณ์เจาะลึกผู้บริหารระดับสูงเกี่ยวกับการบริหารจัดการโรงแรมขนาดเล็ก สังเกต และสัมภาษณ์เจาะลึกเจ้าหน้าที่ ผู้ที่รับผิดชอบพื้นที่ในโรงแรมขนาดเล็ก แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำมารายงาน

3.1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ใช้บริการโรงแรมขนาดเล็กในต่างจังหวัด ผู้วิจัยนำมาทำการถอดบทสัมภาษณ์ในแต่ละประเด็นคำถาม แล้วนำมาวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ของแต่ละประเด็นที่ศึกษาเพื่อสรุปผลการวิจัยต่อไป (รายงานผลในบทที่ 4 ข้อ 4.2)

3.1.3 คำถามการวิจัยข้อที่ 3 สภาพแวดล้อมภายในของโรงแรมขนาดเล็กในต่างจังหวัดของแต่ละภูมิภาคเป็นอย่างไร

ใช้แนวทางการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative approach) ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสัมภาษณ์ และสำรวจโดยมีแบบสัมภาษณ์และสำรวจอย่างมีเค้าโครง พร้อมบันทึกภาพถ่ายและรูปแบบผังพื้นที่ของสถานที่ที่เป็นพื้นที่ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างโรงแรมจากการวิจัยเชิงปริมาณข้างต้น มีรายละเอียดดังนี้

3.1.3.1 พื้นที่ที่ศึกษา

พื้นที่ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นโรงแรมขนาดเล็กในต่างจังหวัด ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่าง โรงแรมจากการวิจัยเชิงปริมาณ ในประเทศไทย จำนวน 10 แห่ง และต่างประเทศจำนวน 1 แห่ง รวมทั้งสิ้น 11 แห่ง

3.1.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสำรวจสภาพแวดล้อมภายในของโรงแรมขนาดเล็ก เป็นการศึกษาสำรวจปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อการนำไปใช้ในการออกแบบสภาพแวดล้อมภายใน อาทิเช่น เอกลักษณ์ และจุดเด่นของโรงแรม ทำเลที่ตั้ง ขนาดของห้องพัก การตกแต่งบริเวณล็อบบี้ รูปแบบเฟอร์นิเจอร์ วัสดุ สี เป็นต้น เพื่อดูสภาพความเป็นจริง โดยมีเค้าโครงแบบสำรวจพร้อมทั้งบันทึกภาพนิ่งบรรยากาศ และสภาพแวดล้อมภายในบริเวณต่างๆของโรงแรม ดังแสดงในภาคผนวก จ.

3.1.3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวางแผนการเข้าชมสถานที่ สํารวจ สังเกต และถ่ายภาพ แล้วจึงนำมาบันทึกลงในเค้าโครงแบบสำรวจเพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.1.3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการบันทึกลงในแบบสำรวจแล้วนั้น ผู้วิจัยได้นำมาสรุป ผลการวิจัยของแต่ละแห่ง พร้อมวิเคราะห์ข้อดีข้อเสีย และสรุปเสนอแนะแนวทางแก้ไขการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในของห้องพักแต่ละแห่ง (รายงานผลในบทที่ 4 ข้อ 4.3)

3.1.4 คำถามการวิจัยข้อที่ 4 และ ข้อที่ 5

การออกแบบสภาพแวดล้อมภายในและภูมิทัศน์ของโรงแรมขนาดเล็กในต่างจังหวัด ผู้ออกแบบต้องพิจารณาอะไรบ้างที่เป็นแนวความคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และสอดคล้องกับบริบท ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นนั้นๆ

การนำบริบท ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นมาใช้สำหรับการออกแบบโรงแรมขนาดเล็กในต่างจังหวัดสามารถทำได้อย่างไร

ใช้แนวทางการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative approach) ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) จากนักออกแบบทั้งสถาปนิกและมัณฑนากร ที่มีประสบการณ์ในการออกแบบโรงแรมขนาดเล็กในต่างจังหวัด โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีเค้าโครงข้อคำถามไว้เป็นเบื้องต้น โดยเน้นประเด็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับหลักแนวคิดในการออกแบบโรงแรมขนาดเล็กในต่างจังหวัด ตามหนังสือข้อบังคับมาตรฐาน สมาคมมัณฑนากรแห่งประเทศไทย ว่าด้วยการประกอบวิชาชีพสาขา สถาปัตยกรรมภายในและมัณฑนศิลป์ พ.ศ. 2551 หมวดที่ 2 ขอบเขตและขั้นตอนการปฏิบัติวิชาชีพ 6 ขั้นตอน โดยที่การวิจัยในครั้งนี้ได้ดำเนินการสัมภาษณ์ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบ จึงเลือกประเด็นเพียง 3 ขั้นตอนแรก ได้แก่ 1. การรวบรวมข้อมูล 2. งานวางแผนความคิดในการออกแบบ และ 3. งานออกแบบร่าง มาใช้เป็นแนวทางข้อคำถามในการสัมภาษณ์ครั้งนี้ (รายละเอียดในภาคผนวก ฉ เค้าโครงแบบสัมภาษณ์นักออกแบบ) มีรายละเอียดการดำเนินงานดังนี้

3.1.4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัย ได้แก่ นักออกแบบทั้งสถาปนิกและมัณฑนากร ที่มีประสบการณ์ในการออกแบบโรงแรมขนาดเล็กในต่างจังหวัด มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างในการตอบคำถามรวม 11 คน

3.1.4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้มีทิศทางและได้ข้อมูลครบถ้วนในการสัมภาษณ์สถาปนิกและมัณฑนากร เกี่ยวกับแนวคิดในการออกแบบโรงแรมขนาดเล็ก และการนำศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบโรงแรมขนาดเล็กในต่างจังหวัด ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์แบบมีเค้าโครงข้อคำถาม ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์ และส่วนของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบ ดังแสดงในภาคผนวก ฉ. พร้อมทั้งขออนุญาตบันทึกเสียงการสนทนา

3.1.4.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวางแผนนัดหมายนักออกแบบที่ยินดีให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย เข้าทำการสัมภาษณ์เจาะลึกตามวันและเวลาที่นัดหมายไว้ล่วงหน้า โดยการสัมภาษณ์แบบมีเค้าโครงข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดในการออกแบบโรงแรมขนาดเล็ก และการนำศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบโรงแรมขนาดเล็กในต่างจังหวัด พร้อมบันทึกเสียงการสนทนา แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำมารายงานผลต่อไป

3.1.4.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์สถาปนิก และมัณฑนากรที่มีประสบการณ์ในการโรงแรมขนาดเล็กในต่างจังหวัด ผู้วิจัยนำมาทำการถอดบทสัมภาษณ์ในแต่ละประเด็นคำถาม แล้วนำมาวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ของแต่ละประเด็นที่ศึกษาเพื่อสรุปผลการวิจัยต่อไป (รายงานผลในบทที่ 4 ข้อ 4.4)

เพื่อให้เกิดความเข้าใจและชัดเจนในการทำงานผู้วิจัยจึงได้สรุปการแปลงนิยามแนวความคิดสู่ नियามการปฏิบัติการ รวมถึงสรุปแนวทางการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย สถิติและวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ของคำถามการวิจัยแต่ละข้อ ก่อนเข้าสู่การรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลในบทถัดไป ดังแสดงข้อสรุปในตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 สรุปตัวแปรแนวคิดและนิยามปฏิบัติการ แนวทางการวิจัย เครื่องมือ และการวิเคราะห์ข้อมูล

คำถามการวิจัย	นิยามแนวคิด	นิยามปฏิบัติการ	แนวทางการวิจัย		เครื่องมือในการวิจัย			การวิเคราะห์ข้อมูล /สถิติ
			ปริมาณ	คุณภาพ	แบบ สอบถาม	แบบ สัมภาษณ์	แบบ สำรวจ	
1. ผู้รับบริการมีความพึงพอใจต่อปัจจัยส่วนประสมการตลาดของโรงแรมขนาดเล็กในต่างจังหวัดอย่างไร	ส่วนประสมการตลาดบริการ 7P'S	1. ผลิตภัณฑ์การบริการ 2. ราคาและอัตราค่าบริการ 3. อาคาร สถานที่ 4. กิจกรรมการส่งเสริมการตลาด 5. พนักงาน บุคลากร 6. กระบวนการในการใช้บริการ 7. ลักษณะกายภาพที่จับต้องได้		✓	✓			วิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ของแต่ละประเด็นที่ศึกษา
	การรับฟังเสียงของผู้รับบริการ	1. ความคาดหวังจากการใช้บริการ 2. ความคิดเห็นที่มีต่อการใช้บริการ	✓		✓			วิเคราะห์ข้อมูลหาค่าร้อยละ ของความคิดเห็น
2. ปัจจัยกลยุทธ์การตลาดใดบ้างที่ผู้ประกอบการโรงแรมขนาดเล็กในต่างจังหวัดต้องพิจารณาเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการออกแบบโรงแรมขนาดเล็ก	ส่วนประสมการตลาดบริการ 7P'S	1. ผลิตภัณฑ์การบริการ 2. ราคาและอัตราค่าบริการ 3. อาคาร สถานที่ 4. กิจกรรมการส่งเสริมการตลาด 5. พนักงาน บุคลากร 6. กระบวนการในการใช้บริการ 7. ลักษณะกายภาพที่จับต้องได้		✓		✓		วิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ของแต่ละประเด็นที่ศึกษา

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

คำถามการวิจัย	นิยามแนวคิด	นิยามปฏิบัติการ	แนวทางการวิจัย		เครื่องมือในการวิจัย			การวิเคราะห์ข้อมูล /สถิติ
			ปริมาณ	คุณภาพ	แบบสอบถาม	แบบสัมภาษณ์	แบบสำรวจ	
3. สภาพแวดล้อมภายในของโรงแรมขนาดเล็กในต่างจังหวัดของแต่ละภูมิภาคเป็นอย่างไร	สภาพแวดล้อมภายในของโรงแรมขนาดเล็ก	1. ทำเลที่ตั้ง 2. รูปแบบอาคาร 3. การตกแต่งสวน 4. เอกลักษณ์และจุดเด่นของโรงแรม 5. ระบบสาธารณูปโภค 6. การตกแต่งบริเวณล็อบบี้ 7. ขนาดของห้องพัก 8. รูปแบบเฟอร์นิเจอร์และของตกแต่ง		✓			✓	ผลการวิจัยของแต่ละแห่งพร้อมวิเคราะห์ข้อดีข้อเสียและสรุปเสนอแนะแนวทางการแก้ไขการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในของห้องพักแต่ละแห่ง

คำถามการวิจัย	นิยามแนวคิด	นิยามปฏิบัติการ	แนวทางการวิจัย		เครื่องมือในการวิจัย			การวิเคราะห์ข้อมูล /สถิติ
			ปริมาณ	คุณภาพ	แบบสอบถาม	แบบสัมภาษณ์	แบบสำรวจ	
4. การออกแบบสภาพแวดล้อมภายในและภูมิทัศน์ของโรงแรมขนาดเล็กในต่างจังหวัดผู้ออกแบบต้องพิจารณาอะไรบ้างที่เป็นแนวความคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์และสอดคล้องกับบริบทศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นนั้นๆ 5. การนำบริบทศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นมาใช้สำหรับการออกแบบโรงแรมขนาดเล็กในต่างจังหวัดสามารถทำได้อย่างไร	เศรษฐกิจสร้างสรรค์	1. องค์ความรู้ด้านการออกแบบ-โรงแรม 2. การสร้างสรรค์ 3. ทรัพย์สินทางปัญญา 4. หลักการทางการตลาดบริการ 5. ภูมิปัญญา วัฒนธรรมที่จับต้องได้ / วัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ 6. เทคโนโลยี / นวัตกรรม		✓		✓		วิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ของแต่ละประเด็นที่ศึกษา
6. การส่งเสริมศักยภาพการท่องเที่ยวไทย	การส่งเสริมศักยภาพการท่องเที่ยวไทย	1. สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว 2. การเข้าถึงได้ 3. สิ่งอำนวยความสะดวก		✓	-	-	-	วิเคราะห์เปรียบเทียบกับผลลัพธ์ที่ได้จากการศึกษาของคำถามการวิจัยทั้ง 5 ข้อ

3.2 ขั้นตอนที่ 2 เสนอแนะปัจจัยการจัดรูปแบบและการให้บริการ สรุปลู่เกณฑ์การออกแบบสภาพแวดล้อมภายในสำหรับโรงแรมขนาดเล็กที่ส่งเสริมศักยภาพการท่องเที่ยวไทย และตัวอย่างผลงานการออกแบบ (รายงานผลการออกแบบในบทที่ 5)

เป็นการสรุปข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัย ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อเสนอแนะเกณฑ์การออกแบบสภาพแวดล้อมภายในโรงแรมขนาดเล็กที่ส่งเสริมศักยภาพการท่องเที่ยวไทย และข้อค้นพบต่างๆ ที่ได้จากการวิจัย พร้อมทั้งนำเสนอตัวอย่างผลงานการออกแบบที่ได้แนวคิดจากการวิจัยครั้งนี้ เพื่อนำความรู้สู่การถ่ายทอดองค์ความรู้ต่อไป

3.3 ขั้นตอนที่ 3 การถ่ายทอดองค์ความรู้ (รายงานผลในบทที่ 6)

การถ่ายทอดองค์ความรู้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยในครั้งนี้ ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อนำผลการวิจัย ข้อค้นพบต่างๆ เชิงประจักษ์ ที่มีประโยชน์จากการวิจัย เผยแพร่สู่สาธารณชน อันจะก่อให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ๆ เข้าสู่ศาสตร์ทางด้านการออกแบบตกแต่งภายในที่เป็นการบูรณาการ มีความเหมาะสมต่อบริบทสังคมที่เปลี่ยนไป และสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างแท้จริง โดยผู้วิจัยได้วางแผนการนำเสนอและถ่ายทอดองค์ความรู้ในหลากหลายกิจกรรม เพื่อประโยชน์ของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบโรงแรมขนาดเล็ก ทั้งนักเรียนนักศึกษา นักออกแบบเจ้าของกิจการ รวมถึงผู้ใช้บริการทั่วไป ตามแผนการดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ ดังตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3 แผนการดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้

แผนการดำเนินงาน	ระยะเวลาดำเนินงาน							
	ต.ค.-ธ.ค.	ม.ค.-มี.ค.	เม.ย.-มิ.ย.	ก.ค.-ก.ย.	ต.ค.-ธ.ค.	ม.ค.-มี.ค.	เม.ย.-มิ.ย.	ก.ค.-ก.ย.
	55	56	56	56	56	57	57	57
กิจกรรมที่ 1 การนำความรู้ที่ได้จากข้อค้นพบในงานวิจัย สู่การเรียนการสอนในชั้นเรียน								
1. จัดทำเอกสารและสื่อประกอบการสอน			↔					
2. นำสู่การสอนจริงในชั้นเรียน				↔				
3. วิเคราะห์และสรุปผลการนำไปใช้				↔				

ตารางที่ 3.3 (ต่อ)

แผนการดำเนินงาน	ระยะเวลาดำเนินงาน							
	ต.ค.-ธ.ค.	ม.ค.-มี.ค.	เม.ย.-มิ.ย.	ก.ค.-ก.ย.	ต.ค.-ธ.ค.	ม.ค.-มี.ค.	เม.ย.-มิ.ย.	ก.ค.-ก.ย.
	55	56	56	56	56	57	57	57
กิจกรรมที่ 5 การจัดนิทรรศการซื้อค้นพบจากงานวิจัย								
1. จัดนิทรรศการผลงานออกแบบที่ได้จากซื้อค้นพบในงานวิจัย ในรูปแบบต่างๆ							↔	
2. ดำเนินการประชาสัมพันธ์การจัดแสดงนิทรรศการ							↔	
3. เตรียมความพร้อมในทุกๆ ด้านของการดำเนินงานนิทรรศการ							↔	
4. เปิดงานนิทรรศการแสดงผลงาน							↔	
5. ประเมินผลกิจกรรมและผลงานออกแบบ							↔	
กิจกรรมที่ 6 การจัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้ในรูปแบบ เอกสารและผลงานสร้างสรรค์								
ชื่อเรื่อง: INSPIRATION ผลงานประกอบการวิจัย เศรษฐกิจสร้างสรรค์: การเสนอแนะแนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในโรงแรมขนาดเล็กในต่างจังหวัดเพื่อส่งเสริมศักยภาพท่องเที่ยวไทย								
กิจกรรมที่ 7 การจัดทำหลักสูตรนวัตกรรมการออกแบบและการจัดการโรงแรมและอสังหาริมทรัพย์มหาบัณฑิต								
กิจกรรมที่ 8 การบริการทางวิชาการและการให้คำปรึกษาด้านการออกแบบ								
กิจกรรมที่ 9 การตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ ชื่อผลงาน 4DNA คู่มือและเครื่องมือตรวจสอบความคิดและการค้นหาความคิดอย่างเป็นเอกภาพ								

สรุปแนวทางและขั้นตอนการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ มุ่งใช้กระบวนการวิจัยเป็นเครื่องมือในการยืนยันซื้อค้นพบที่ได้เพื่อใช้เป็นแนวทางในการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในโรงแรมขนาดเล็กในต่างจังหวัด โดยมีการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งจากผู้รับบริการ ผู้ให้บริการ และนักออกแบบ แล้วจึงนำผลจากการศึกษามาสรุปรูปและเสนอแนะเกณฑ์ในการออกแบบพร้อมนำเสนอผลจากการออกแบบ และการถ่ายทอดองค์ความรู้ในบทถัดไป ตามลำดับ